

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Nummer 104105/39

Betreft zaak: geschil Delesto B.V. vs. TenneT TSO B.V.

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 51 van de Elektriciteitswet 1998.

I. Verloop van de procedure

1. Op 12 maart 2012 heeft Delesto B.V. (hierna: Delesto) een aanvraag tot geschilbeslechting als bedoeld in artikel 51 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet) ingediend bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad). Het betreft een geschil met netbeheerder TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT).
2. Bij brief van 13 maart 2012 is TenneT in de gelegenheid gesteld te reageren op de ingediende aanvraag. Op 4 april 2012 heeft TenneT een schriftelijke zienswijze ingediend.
3. Delesto en TenneT zijn in de gelegenheid gesteld om hun standpunten tijdens een hoorzitting op 24 mei 2012 mondeling toe te lichten. Beide partijen zijn ter hoorzitting verschenen.
4. Tijdens de hoorzitting bleek dat er bij TenneT onduidelijkheid bestond over de feitelijke situatie en dat TenneT daardoor een gewijzigd standpunt inneemt ten opzichte van de schriftelijke zienswijze. Consequentie daarvan is dat Delesto zich onvoldoende kon voorbereiden om haar standpunt, mede als reactie op de schriftelijke zienswijze van TenneT, ter hoorzitting toe te lichten.
5. Van de hoorzitting is een verslag opgemaakt, dat op 4 juli 2012 aan partijen is gezonden. Naar aanleiding van het verslag zijn door partijen geen opmerkingen gemaakt.

6. Met instemming van partijen heeft op 17 september 2012 een aanvullende hoorzitting plaatsgevonden, waar beide partijen zijn verschenen. Voorafgaand aan deze hoorzitting heeft TenneT op 26 juni 2012 een herziene schriftelijke zienswijze ingediend.
7. Van de aanvullende hoorzitting is een verslag opgemaakt dat op 4 oktober 2012 aan partijen is gezonden. Naar aanleiding van het verslag zijn door partijen geen opmerkingen gemaakt.

II. Het geschil

8. Het geschil tussen Delesto en TenneT ziet kort weergegeven op de vraag wie de eenmalige kosten draagt voor de vervanging van het veldbesturingsstelsel ten behoeve van de 220 kV aansluiting van Delesto in Station Weiwerd op het net van TenneT. Delesto is primair van mening dat deze kosten voor rekening van TenneT zouden moeten komen aangezien de veldbesturing onderdeel uitmaakt van het net. TenneT is van mening dat de kosten die gepaard gaan met de vervanging van het besturingsgedeelte in de aansluiting van Delesto, voor rekening van Delesto moeten komen. Volgens TenneT moet Delesto de kosten van de vervanging dragen, omdat deze kosten niet worden gedekt door de tot nu toe in rekening gebrachte periodieke aansluitvergoeding (PAV).
9. Ter voldoening van de PAV biedt TenneT aan aangeslotenen de mogelijkheid te kiezen tussen een integraal tarief en een tarief met uitgestelde betaling. In het integraal tarief zit een component voor vervanging op termijn. In een tarief met uitgestelde betaling is deze component niet opgenomen. De feitelijke vervangingskosten moeten dan door de aangeslotene worden voldaan zodra deze zich voordoen. Delesto heeft gekozen voor het tarief met uitgestelde betaling.

III. Juridisch kader

10. In deze procedure zijn de volgende bepalingen van belang:

Elektriciteitswet 1998:

Artikel 28, eerste en tweede lid:

"1. Het tarief waarvoor afnemers zullen worden aangesloten op een net heeft uitsluitend betrekking op:

- a. het verbreken van het net van de desbetreffende netbeheerder om een fysieke verbinding van de installatie van een afnemer met dat net tot stand te brengen,

- b. het installeren van voorzieningen om het net van de desbetreffende netbeheerder te beveiligen en beveiligd te houden en
  - c. het tot stand brengen en in stand houden van een verbinding tussen de plaats waar het verbroken is en de voorzieningen om het net te beveiligen.
2. Het tarief, bedoeld in het eerste lid, wordt in rekening gebracht bij iedere afnemer die door een netbeheerder wordt aangesloten op een net dat wordt beheerd door een netbeheerder.”

Artikel 51, eerste lid:

“Een partij die een geschil heeft met een netbeheerder over de wijze waarop deze zijn taken en bevoegdheden op grond van deze wet uitoefent, dan wel aan zijn verplichtingen op grond van deze wet voldoet, kan een klacht bij de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit indienen.”

TarievenCode Elektriciteit

Artikel 2.1.2:

“De aansluitdienst omvat de werkzaamheden, genoemd in artikel 28 van de Wet.”

Artikel 2.2.1:

“Het aansluittarief dient ter bestrijding van de kosten die de netbeheerder in verband met de onder 2.1.2 genoemde werkzaamheden maakt, en voor zover deze geen deel uitmaken van de transportkosten. Deze kosten zijn te onderscheiden in:

- a. initiële investeringskosten;
- b. kosten voor het in stand houden van de aansluiting.”

Artikel 2.3.1:

“Het aansluittarief bestaat uit ten hoogste drie tariefdragers:

- a. een eenmalige bijdrage op basis van de initiële investeringskosten. Hieronder wordt verstaan de specifiek voor de desbetreffende nieuwe aansluiting gedane investering, voor zover deze investering geen betrekking heeft op herbruikbare activa;
- b. indien er sprake is van herbruikbare activa: een periodieke vergoeding ter dekking van de kapitaallasten van deze activa in Euro's per maand of een andere tijdsperiode;
- c. een periodieke vergoeding in Euro's per maand ter dekking van de kosten voor het in stand houden van de aansluiting.”

Artikel 2.4.3:

“Bij wijziging van een aansluiting op verzoek van aangeslotenen geldt een tarief gebaseerd op de voorcalculatorische projectkosten met betrekking tot een dergelijke wijziging tot een maximum van het aansluittarief dat geldt voor de nieuwe aansluiting

volgens de tabel genoemd onder 2.3.3.C plus eventueel de éénmalige bijdrage conform artikel 2.4.1 voor het verwijderen van de oude aansluiting.”

IV. Standpunten van partijen

Standpunt Delesto

11. Delesto en TenneT zijn in overleg over de vervanging van het veldbesturingssysteem van de 220 kV aansluiting van Delesto in het station Weiwerd op het net van TenneT. Het gaat om vervanging van de secundaire systemen. Delesto vindt dat TenneT de eenmalige kosten van deze vervanging moet dragen, omdat de huidige veldbesturing onderdeel uitmaakt van het net en dus niet van de aansluiting. Na de vervanging zal de besturing volgens Delesto deel uitmaken van de aansluiting, aangezien de besturing dan specifiek voor de aansluiting van Delesto functioneel zal zijn. Na de vervanging zal Delesto de kosten van toekomstig onderhoud en vervanging op zich nemen.
12. Ook als het nieuwe veldbesturingssysteem wél deel uitmaakt van de aansluiting is het TenneT niet toegestaan de kosten als onderdeel van het aansluittarief bij Delesto in rekening te brengen omdat er geen sprake is van vernieuwend onderhoud, maar van een wijziging van de aansluiting. Kosten voor het wijzigen van een aansluiting komen ex artikel 2.4.3 van de Tarievenscode Elektriciteit (hierna: TCE) alleen als onderdeel van het aansluittarief voor rekening van de betrokken afnemer, als hij de netbeheerder heeft verzocht de aansluiting te wijzigen. Een dergelijk verzoek heeft Delesto nooit gedaan.
13. Als de invoering van het nieuwe veldbesturingssysteem niet als wijziging, maar als vervanging moet worden gekwalificeerd, komen de daarmee gepaard gaande kosten ook niet voor rekening van Delesto. TenneT en Delesto hebben afgesproken dat voorafgaand aan de vervanging overeenstemming moet zijn bereikt over de door te voeren aanpassingen aan de aansluiting en de daarmee gepaard gaande kosten. Tot overeenstemming is het niet gekomen.

Standpunt TenneT

14. Volgens TenneT is Delesto uitgegaan van de onjuiste veronderstelling dat de nieuwe besturing onderdeel uitmaakt van de aansluiting, terwijl deze eerder tot het net behoorde. Het systeem is vooral in conceptuele zin gewijzigd. Feitelijk verandert er weinig. Alleen de componenten die specifiek voor de aansluiting van Delesto zijn bedoeld, worden bij Delesto in rekening gebracht. Daarbij is sprake van een één-op-één-vervanging.

15. De componenten ten behoeve van de besturing van de aansluiting van Delesto zijn volgens TenneT aan vervanging toe en parallel aan deze vervanging wordt een nieuw besturingsconcept doorgevoerd. De kosten van het nieuwe besturingsconcept brengt TenneT niet in rekening bij Delesto. Alleen de kosten die gepaard gaan met de vervanging van het besturingsgedeelte in de aansluiting van Delesto, komen volgens TenneT voor rekening van Delesto. Deze kosten worden volgens TenneT gedekt door het aansluittarief zoals genoemd in artikel 28, eerste lid, onderdeel b, van de E-wet en de artikelen 2.1.2, 2.2.1, onderdeel b, en 2.3.1, onderdeel c, van de TCE.
16. Volgens TenneT gaat het niet om de aanleg van een nieuwe aansluiting, maar om werkzaamheden ten behoeve van het in stand houden van de aansluiting om het net te beveiligen en beveiligd te houden. Onder het 'in stand houden van de aansluiting' wordt onderhoud en vervanging begrepen. De kosten die hiermee gepaard gaan worden gedekt door de PAV. TenneT en Delesto hebben contractuele afspraken gemaakt over de wijze waarop het tarief voor de PAV wordt voldaan. Delesto heeft gekozen voor een aansluittarief met uitgestelde betaling. De kosten van onderhoud worden dan periodiek in rekening gebracht en de daadwerkelijke kosten van vervanging op het moment dat de vervanging feitelijk plaatsvindt. In dit verband verwijst TenneT naar het besluit van de Raad inzake E.ON Benelux Generation (hierna E.ON) versus TenneT¹, waar de Raad heeft vastgesteld dat TenneT gerechtigd is de feitelijke kosten van de vervanging van de aansluiting in rekening te brengen bij E.ON omdat E.ON voor een tarief met uitgestelde betaling heeft gekozen.

V. Beoordeling van het geschil

Bevoegdheid van de Raad

17. Ingevolge artikel 51 van de E-wet kan de Raad, naar aanleiding van een klacht van een partij die een geschil heeft met een netbeheerder, oordelen over de wijze waarop een netbeheerder zijn taken en verplichtingen op grond van de E-wet, dan wel de wijze waarop deze zijn taken en bevoegdheden op grond van deze wet uitoefent. Op grond van artikel 28, tweede lid, van de E-wet, is de netbeheerder verplicht het aansluittarief als bedoeld in artikel 28, eerste lid van de E-wet, in rekening te brengen bij iedere afnemer die wordt aangesloten op het openbare net. De Raad acht zich derhalve bevoegd over de klacht te oordelen.

De aansluiting in verhouding tot het besturingsstelsel

---

¹ Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, zaaknr. 102097/26.

18. Omdat het besturingssysteem volgens Delesto geen onderdeel van de aansluiting is, kunnen de kosten voor het invoeren van het nieuwe besturingssysteem niet als onderdeel van het aansluittarief bij Delesto in rekening worden gebracht. Volgens TenneT is er sprake van een één-op-één-vervanging en worden uitsluitend de kosten voor de vervanging van het gedeelte van de besturing dat zich bevindt in de aansluiting, bij Delesto in rekening gebracht.
19. De onderhavige besturingssystemen zijn naar het oordeel van de Raad gelaagde, secundaire systemen. Dit betekent dat een deel van de besturing toerekenbaar is aan de aansluiting van Delesto omdat dit deel van de besturing uitsluitend betrekking heeft op de aansluiting van Delesto. De besturing maakt derhalve deels onderdeel uit van het net en deels van de aansluiting. De wijziging van het systeem, brengt daar geen verandering in. Uit artikel 28, eerste en tweede lid, van de E-wet, juncto artikel 2.2.1 van de TCE, volgt dat TenneT zowel de initiële investeringskosten als de kosten voor het in stand houden van de aansluiting bij Delesto in rekening moet brengen. Het standpunt van Delesto dat TenneT de aansluitkosten niet bij Delesto in rekening mag brengen omdat het nieuwe besturingssysteem volledig deel uitmaakt van het net, is naar het oordeel van de Raad onjuist.

Wijziging van de aansluiting

20. Ook als het nieuwe besturingssysteem wél deel uitmaakt van de aansluiting is het TenneT, volgens Delesto, niet toegestaan de kosten voor de invoering van het nieuwe besturingssysteem als onderdeel van het aansluittarief bij Delesto in rekening te brengen, omdat er geen sprake is van vernieuwend onderhoud, maar van een wijziging van de aansluiting.
21. TenneT stelt dat voor de instandhouding van de aansluiting van Delesto het meer dan dertig jaar oude besturingssysteem moet worden vervangen omdat het huidige besturingssysteem aan het eind van zijn levensduur is, omdat het daardoor steeds meer beperkingen kent en omdat bij niet vervangen de betrouwbaarheid van een stabiele energievoorziening in gevaar komt. De oude stationsbesturing is zelfs niet meer te koop. Het nieuwe besturingssysteem wordt volgens TenneT sinds 2001 standaard toegepast in alle nieuwbouw- en vervangingsprojecten. Het nieuwe systeem leidt tot een veel grotere betrouwbaarheid van het totale systeem, de investeringskosten worden lager, nieuwe velden kunnen eenvoudig, zonder aanpassingen op stationsniveau worden gerealiseerd en het schept mogelijkheden voor verregaande standaardisatie van apparatuur.
22. De Raad is van oordeel dat TenneT voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat het huidige besturingssysteem moet worden aangepast aan de huidige stand van de techniek. TenneT heeft de wettelijke plicht de aansluiting in stand te houden en zal daartoe met

het oog op een stabiele en betrouwbare energievoorziening verouderde onderdelen moeten vervangen. Voor een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering past TenneT daarbij, mede in het belang van de aangeslotenen, de nieuwste stand der techniek toe. Voorts is gesteld noch gebleken dat de noodzaak tot vervanging van het besturingssysteem het gevolg is van nalatigheid of van anderszins het niet adequaat uitvoeren van de aan TenneT opgedragen taken.

23. De noodzaak van vervanging van het veldbesturingssysteem is daarmee naar het oordeel van de Raad voldoende vast komen te staan. De werkzaamheden aan de aansluiting dienen naar het oordeel van de Raad ter instandhouding van noodzakelijke besturingssystemen en moeten daarom worden gekwalificeerd als onderhoud en niet als een wijziging van de aansluiting. Dat het nieuwe besturingssysteem niet exact gelijk is aan het oude systeem, is een gevolg van de voortschrijdende stand der techniek en doet daar niet aan af. Het standpunt van Delesto dat de wijziging in techniek en functionaliteit niet kan worden gekwalificeerd als onderhoud, maar moet worden beschouwd als een wijziging van de aansluiting, is naar het oordeel van de Raad onjuist.

Contractuele afspraken

24. Volgens TenneT heeft Delesto gekozen voor een tarief met uitgestelde betaling en moet Delesto nu, onder verwijzing naar het besluit E.ON versus TenneT, de feitelijke kosten voor de vervanging dragen. Volgens Delesto doet zich hier geen vergelijkbare situatie als in het besluit E.ON versus TenneT voor omdat Delesto met TenneT heeft afgesproken dat voorafgaande overeenstemming moet zijn bereikt over de door te voeren aanpassingen aan de aansluiting en de daarmee gepaard gaande kosten. Daarvan is volgens Delesto geen sprake.
25. De Raad stelt vast dat partijen het niet eens zijn over het antwoord op de vraag of zich hier een vergelijkbare situatie als in het geschil E.ON versus TenneT voordoet. Wat er ook zij van een regeling omtrent een tarief met uitgestelde betaling, door TenneT is niet weersproken dat er tussen partijen contractuele afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop de PAV feitelijk wordt voldaan. Wat er in dezen exact tussen partijen is afgesproken is civielrechtelijk van aard. De bevoegdheid van de Raad ex artikel 51 van de E-wet, strekt niet verder dan een oordeel over de wijze waarop de netbeheerder zijn publiekrechtelijke taken en bevoegdheden op grond van de E-wet uitvoert, dan wel de wijze waarop hij aan zijn publiekrechtelijke verplichtingen op grond van deze wet voldoet, tenzij sprake is van onaanvaardbare doorkruising van publiekrechtelijke bevoegdheden met privaatrechtelijke middelen. Gesteld noch gebleken is dat er sprake is van een dergelijke onaanvaardbare doorkruising. De Raad is derhalve niet bevoegd de contractuele afspraken tussen Delesto en TenneT te beoordelen.

VI. Conclusie

26. De Raad stelt vast dat:

- hij bevoegd is het geschil te beoordelen op grond van artikel 51 van de E-wet;
- hij niet bevoegd is te oordelen over de contractuele afspraken tussen Delesto en TenneT over de wijze waarop de PAV feitelijk in rekening wordt gebracht;
- TenneT verplicht is zowel de initiële investeringskosten als de kosten die gepaard gaan met de vervanging van de aansluiting van Delesto, in rekening te brengen bij Delesto;
- TenneT bij de uitoefening van haar taken, bevoegdheden en verplichtingen op grond van de E-wet, de E-wet niet heeft geschonden.

VII. Besluit

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit:

- I. verklaart de klacht van Delesto B.V., dat TenneT TSO B.V. de kosten van vervanging van de aansluiting van Delesto B.V. niet bij Delesto B.V. in rekening mag brengen, ongegrond;
- II. is onbevoegd over het overige te beslissen.

Datum: 9 november 2012

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze,

W.g.
Monique van Oers
Directeur Juridische Dienst

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.